

Miks tellishoone seinad lagunevad?

Kirjutanud Anneli Sihvart
Reede, 15.Apr.2011 00:00

Tallinna Tehnikaülikooli uuring näitas, et tellismüüritis võib ohtlikult laguneda nii veekahjustuste kui müürseppade kunagise kehva töö tõttu.

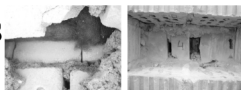
Suure veekoormuse tõttu on mitmete tellishoonete fassaadid hakanud lagunema. Peamised veekahjustuste põhjused telliselamutel on järgmised:

- **puuduvad aknaplekid** või lekkiv parapett (valtsimata või tihendamata ülekattega või läbi roostetanud);
- looduslikult suurem veekoormus **kõrgematel korrustel**;
- hoonel kasvav **taimestik**;
- **fassaadidetailid** (maanduse- ja antennikaablid, fassaadil olev reklaam jne), mis toovad vee vastu seinale;
- ventilatsioonikorstnas **kondenseeruv veeaur**.

Veekahjustuste tagajärjel lagunenuvad kivid juhivad üha enam vett müüritisse ning kahjustus levib edasi, kuni lõpuks kaotab voodrikiht terviklikkuse. Vesi märgab voodrikihi taga oleva soojustuse, niiskus levib ka kandvasse müüritisse ja minetatakse suur osa soojustusmaterjali soojapidavusest.

Kui kahjustuse tekkepõhjust ei kõrvaldata, **lagunevad ka krohvitud või asendatud tellised.**

Tellised väänduvad puruks

Vanemate hoonete juures võib kohata ka **ebakvaliteetset müüritööd**. Telliste kaootiline ladu on eriti suur probleem just täidisriidades, kus võib olla väga erineva kvaliteediga telliseid ning mördikihi paksus väga suur.

Telliste mõõtude kõikumise ja vuugi ebaühtlase paksuse tõttu võivad tellised puruneda. Kui tellised müüritisel ei toetu mördile kogu pinnaga, tekivad peale survepingete ka **painde- ja löikepinged**.

Ka müürimördi kvaliteet võib suures ulatuses kõikuda. Mida nõrgem on mört, seda varem tekivad üksikutesse tellistesse praod ning seda varem võib müüritis puruneda.

Ladumisel on kerge jätta **vertikaalvuugid täitmata**, ent see halvendab müüritise monoliitsust. Tühjad vuugid vähendavad ka õhu- ja helipidavust ning halvendavad seinte niiskustehnilist toimivust.

Seinapraod on ohtlikud

Mitmete uuritud hoonete **tellissillused olid** hoone vajumise, roomedeformatsiooni, puuduliku kvaliteediga vuugimördi või silluse ladumise halva kvaliteedi tõttu mõne sentimeetri võrra **nihkunud või suisa seinast lahti murdunud**.

Silluste purunemine ei pruugi hoone tugevusele väga suurt mõju avaldada, kuid kukuvad telliskivid võivad kahjustada alumisi kortereid või vigastada möödakäijaid.

Praod tekivad tellisseintesse müüritise kehva kvaliteedi, vundamendi vajumise, ebaõige koormuse, hoone ümbruse transpordist tuleneva vibratsiooni vms mõjul.

Kandvates vaheseintes olevatesse pragudesse tuleb suhtuda **äärmise tõsidusega**, sest need võivad viidata probleemidele vundamendis või kogu hoone kandevõimes. Praod mittekandvates vaheseintes hoone kui terviku kandevõimet üldjuhul ei ohusta, küll aga on tagajärjeks väiksem heli- ja õhupidavus (neist viimasega kaasneb ka alanenud tuleohutus) ning võimalikud kahjustused lokaalse varingu tagajärjel.

Allikas: Tallinna Tehnikaülikooli ehitusteaduskonnas aastal 2010 läbi viidud uuring "Eesti eluasemefondi telliskorterelamute ehitustehniline seisukord ning prognoositav eluiga"